

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETESI ÁR HELYBEN ES VIDEKEN:
Egy hóra 25— korona. Negyedévre 75— korona.
Félévre 150— korona. Egész évre 300— korona.
MEGJELENIK HETFO KIVETÉVEL MINDEN NAP

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
THAN GYULA

SZERKESZTŐSEG ES KIADÓMIVATAL
Debrecen, Kassai-utca 3. szám (tel. 1. és 2.)
(a Debreceni Értéktárolásnál 674 és 675.)
Egy szám ára 2 korona.

A zsidók félrevezetik a magyar hadifoglyokat

Budapest, szept. 16.
A Nemzeti Sajtótudósító autentikus helyről a következő információt kapta:

Konstantinápolyban számos magyarországi zsidó tartózkodik, akik az odaérkező magyar hadifoglyokat megrohánják és hajmeresztő rémségeket mondanak el nekik a Magyarországi állapotokról és minden eszközzel arra töreksenek, hogy a magyar hadifoglyok hazatérését megakadályozzák. Több esetben sikerült is nekik a foglyokat eltántorítani és vagy beállottak a francia idegen légióba, vagy pedig ott maradnak Konstantinápolyban, ahol nyelvismeret híján lezúlnak, börtöntöltelék válik belőlük.

A galicai harcok

Varsó, szept. 16. A lengyel vezérkar szeptember 6-iki jelentése Galiciában az új csapatokkal megerősített ellenség megismételte szeptember 5-iki támadásait pozícióink ellen, megkísérelve bennünket visszavonulásra a Bug és a Guila-Lipa vonaláról. Elkeseredett küzdelmek folytak Parsocz, Busk, Krane, Gliniany és Knisinnocért. Csapataink haladéktalanul ellen-támadásba mentek és nagy veszteséget okoztak az ellenségnek.

A meghamisított alkusz-díj.

Másfélmillió sikkasztás.
Budapest, szept. 16.
Egy előkelő családból származó bankhivatalnok tegnap töredelmesen bevallotta a Leszámitoló bank vezetőségének, hogy 1918 óta állandóan meghamisította az alkuszdíj kimutatást és ilyen módon 1.600.000 koronát sikkasztott a bankból.

A Leszámitoló bank azonnali feljelentést akart tenni a tisztviselő ellen, de ennek könyörgésére — miután kijelentette, hogy a sikkasztott összeget megtéríti — elállították a feljelentéstől. Bevallotta ugyanis, hogy a banknál levő egy millió betéte a sikkasztott pénzből származik. Ezt a bank azonnal le is foglalta, 600.000 K-t pedig a család térítette meg. A sikkasztót azonnali elbocsátották az intézetből.

Prohászka püspök parlamenti beszéde a zsidó kérdésről.

Budapest, szept. 16.
Rakovszky István negyedtizenegyor nyitotta meg a nemzetgyűlés csütörtöki ülését. Folytatták az illetékektől szóló törvényjavaslatot, amelyet részleteiben is elfogadták. Ezután visszatértek az egyetemi beiratkozásokról szóló törvényjavaslat tárgyalására. Schandl Károly általánosságban elfogadta. Rámutatott arra, hogy a szabadkőmives páholyok és a Galilei-kör mennyire megméltázták az ifjúságot.

Elnök bejelentette, hogy 30 képviselőtől indítvány érkezett a Ház ülésének egy órával való meghosszabbítása végett. Az indítvány tárgyalására holnap térnek át. Ezután Prohászka Ottokár püspök beszélt. Ebben a törvényjavaslatban a szociális munkának egy-egy programpontját látja. A törvényjavaslat lábra akarja állítani a leszorított magyar középosztályt. Elfogadja a javaslatot dr. Bernolák Nándor indítványával egyetemben. Bizik abban, hogy ez a törvényjavaslat a kultúrára jó hatással lesz. Az egyetemnek a Geniusz műhelyének kell lennie. Az egyetemi ifjúság, amely a háború folyamán annyi szenvedésen ment át, amikor hazajött, odaállított az egyetem kapujába és azt mondta: Ennyi szenvedés után nekem is beleszólásom van az egyetem kérdésébe!

Ez az ifjúság magyar érzéssel van telítve és télti a magyar érzést, félti a maga kenyerét a maga hazájában. Arra kell gondolnunk, hogy a numerus clausus a magyar középosztály védemezése. Aggasztja azonban az, hogy a protekció érvényesülni fog, kerítésként, hogy mondja ki a nemzetgyűlés, hogy a protekció ebben a kérdésben nem fog beleszólni.

Vigyázuunk kell azokra a mozgalmakra, amelyek a magyar nemzet és a kereszténység ellen irányulnak. Fojtsuk el ezeket még csirájukban.

Tiltakozik az ellen, mintha a numerus clausus valamely felekezettel szemben irányulna.

A magyar intelligencia a nevelés folytán ment a hivatalnoki pályára. Nem az a hiba, hogy a zsidók megteremtették a kereskedelmet, hanem az, hogy a gettóból a humanizmus szavával jöttek ki és rávetették magukat mindenre, a sajtóra, kultúrára.

Miután a keresztény magyarság látja, hogy itt a nép ékek megrontására támadtak, védekezik ez

ellen. Ögyvédeknek, orvosoknak több mint fele zsidó. Az iradalom elszűdösödött. Ha Heinet összehasonlítjuk Adyval, nagy hasonlatosságot találunk. Mint Heine, mindenről, ami német, csak karrikaturát rajzolt, úgy Ady is gúnyosan szól arról, ami magyar.

Védetünk kell a magyar sajtót. Ezután a demokraták felé fordulva folytatta Prohászka püspök: — Kegyetek azt mondják, nem ellenséget a magyar kultúrának. De meg akarják változtatni azt! Én megengedem a zsidó kultúra szabadságát, de védem a magamét is.

Pethő Sándor: Részem akarunk lenni a magyar kultúrának! — Nem kellene! — hangzottak a felkiáltások.

Prohászka: Csak azok kellene, akik asszimilálódnak. A zsidóság is most megy a maga nemzeti fejlődése felé. Akármint mond is Sándor Pál, a jövő a cionizmussal a zsidókra nézve, különösen azóta, hogy az entente biztosította a zsidó individualitás számára a területi autonómiát Palesztinában. Nekünk most nem szabad a bankot játszani a magyar faj érdekében 100 egyetemi hallgató közül elesett 48 keresztény és zsidó 7, a legénységénél a keresztény esetek száma 17 százalék, a zsidóké 1 százalék. Beszédét azzal végezte, hogy nem volt ellensége a zsidóknak, de mikor azt látta, hogy a keresztény magyar nemzet jelölésére töreksenek, azt lelt!

Szünet után Hermann Mikea szólt fel és szintén elfogadja a numerus claususra vonatkozó javaslatot.

Az ülés 2 órakor véget ért.

Népszámlálás.

Budapest, szept. 16. A tíz évenként szokásos általános népszámlálás a napokban kezdődik meg. Budapestnek a közlelmezési hivatal statisztikája szerint 1.400.000 lakosa van, viszont a főkapitánysági lakásbejelentések szerint 1.600.000 főre rug Budapest lakosságának száma. A népszámlálásnál a kérdőív egyik legfontosabb pontja az, hogy „Mi volt a foglalkozása a háboru előtt?”

Pécs népe tiltakozik a szerb megszállás ellen.

Kaposvár, szept. 16.
A pécsi nemzeti tanács által szeptember 13-án megválasztott új törvényhatósági bizottság tagjai a szerb határrendőrségi főnök jelenlétében feltörték a városhaza lepecsételt tanácstermét. A város ügyeinek vezetését Hajdu Gyula ügyvéd, volt kommunista népbiztos, Doktor Sándor hábóképzőintézeti főorvos vette át. Megelőzőleg a város főterén nagy kommunista gyűlés volt.

A napokban Zichy Gyula püspök vezetésével ezernél több tagú küldöttség jelent meg a pécsi entente misszió tagjainál és tiltakoztak az ellen, hogy Pécsen továbbra is megszállva tartásuk a szerbet, valamint a nemzeti tanács fenntartása és annak erőszakos uralma ellen is tiltakozását fejezte ki a küldöttség.

Apáthy István — római magyar követ.

Budapest, szept. 16. Az erdélyi újságok azt írják, hogy a magyar kormány dr. Apáthy Istvánt nevezi ki római magyar követté.

Kína és az orosz szovjet.

Berlin, szept. 16. Pétervártól érkező jelentés szerint Moszkvába kínai bizottság érkezett, amelynek feladata a konzuláris és a kereskedelmi összeköttetés létrehozása.

A szerbek intézkedése D'Annunzio csapatával szemben

Bécs, szept. 16. Belgrádi hírek szerint a miniszterelnök a fiumei függetlenségi nyilatkozat megérkezése után azonnal megbeszélést folytatott a hadügyminiszterrel, amelynek eredménye az lett, hogy a zágrábi 4. hadtest parancsot kapott arra, hogy D'Annunzio csapatainak minden tulkapását fegyverrel akadályozza meg.

Debrecen közgyűlése.

Második nap.

Debrecen város törvényhatósági bizottsága csütörtökön d. e. 9 órákor folytatta közgyűlését Hubert Ottó főispán elnöklésével.

Bocskai koronája.

Elhatározta a közgyűlés, hogy feliratot intéz a nemzetgyűléshez és a kormányhoz Bocskai fejedelem drágaköves aranykoronájának Bécsből való visszaszerzése végett. A feliratot támogatás végett megküldi Debrecen a társörvényhatóságoknak is.

A gáz és villamosáram megdrágítása.

Dr. Vass Károly tanácsnok előterjesztette a gáz és a villamosáram árának felemelésére vonatkozó javaslatot.

A gáz árát 4 koronáról 7 koronára emelték.

A villamosáram kilowattónkénti egységárát üzletet, gyárat, üzemek részére 12 koronáról 15 koronára, a magánlakások részére 8 koronáról 10 koronára, a motorikus áram árát 5 koronáról 10 koronára, üzlettel összekötött magánlakások részére 18 koronára emelték föl. A városi tisztviselők és alkalmazottak ezután is a jelenlegi 8 koronát fizetik az áramért.

Ezek az árak szept. 1-től bírnak hatályal.

Mezőgazdasági kamara.

A tanács előterjesztésére feliratot intéz a közgyűlés a földművelésügyi miniszterhez, hogy a mezőgazdasági kamarák egyikét Debrecenben helyezze el. A város hajlandó anyagi támogatást adni a kamara felállításához.

Segélyfelemelés.

A Patronage egyesület eddig 400 K segélyt kapott. Az 1921. évre felemelte a közgyűlés 1000 koronára.

Telek a szükségialakásokhoz.

A belügyi kormány 50 szükségialakást épített Debrecenben a menekültek elhelyezése céljából. A közgyűlés a lakások céljára engedte a DMKE internatusi épülete mögötti területet, legfeljebb 35 évre.

A vasárnapi munkaszünet.

A tanács előterjesztést tett a közgyűlésnek, a közigazgatási hivatalban a teljes vasárnapi munkaszünet megállapítására. A napár minden pirosbetűs napján munkaszünet lesz, ha azonban előtte vagy utána vasárnap esik, csak ez a vasárnap lesz teljes munkaszünet, a pirosbetűs napon pedig 9-10-ig lesz hivatalos óra. Két napos ünnepeknél csak az első van munkaszünet, a másodikon 9-11-ig tart a hivatalos idő.

Dr. Tervey Tamás indítványozta, hogy a közgyűlés írjon fel a belügyminiszterhez szigorúan rendelkezni az általános vasárnapi munkaszünetet, hogy az emberek járhassanak vasárnap délelőtt templomba.

A közgyűlés az indítványt el fogadta.

Elutasította a közgyűlés az Augustia szanatórium alkalmazottainak közszolgálati adómentesség engedélyezésére irányuló kérvényt. Tudomásulvételre a debreceni patronage egyesület 1919. évi jelentése. A menekülteket védő szövetség részére a már adott 5000 koronán felül még 5000 koronát, a debreceni körlet testnevelési osztály segélyezésére 10.000 koronát szavazott meg a közgyűlés. Tizenet koronával belépett a város alapító tagnak a magyar nemzeti szövetségbe. Nem adták meg a tanács által javasolt 1000 kor. kegydíjat Perényi Istvánné részére.

Elutasított ajánlat.

Dr. Fejér Ferenc ajánlatot tett a városnak a Hadházi-úton levő I hold 50 négyzet méter terület megvételére, megajánlván tízezer korona vételárát. A közgyűlés elutasította az ajánlatot.

A debreceni járásbírósg bírái és tisztviselői írták kérték a várostól. A tanács elutasította kérésüket. A közgyűlés most a tanács határozat ellen beadott felelőszöveget is elutasította.

Az ondódi czuczai vadászati jog.

A város Nagy Sándor debreceni lakosnak adta bérbe az ondódi-czuczai területen gyakorolható vadászati jogot, azonban a bérlet oly kihágásokat követett el, hogy a tanács felbontotta a szerződést és úgy határozott, hogy árverés útján bérbe adja ezt a vadászati jogot masnak. Nagy Sándor felelőszöveget a közgyűléshez, amely felelőszövegét elutasította, helyben hagyván a tanács határozatát. Ezzel kapcsolatban a tanács azt javasolta, hogy a közgyűlés árverés mellőzésével a köztisztviselők vadászati jogát adja bérbe a vadászati jogot. A közgyűlés azonban nem fogadta el ezt a javaslatot, hanem árverés útján kívánja bérbeadni a vadászati jogot.

Végül kihirdetett a közgyűlésen dr. Almádi Béla orvosi oklevele.

Ezzel a közgyűlés tárgysorozata kimerült és Hubert Ottó főispán a hitelesítő közgyűlést péntek délelőtt kezdte, berekesztette a közgyűlést.

A magyar munkások a román uralom ellen

Budapest, szept. 16. A múlt hó 24 én Romániában kitört általános sztrájk Temesváron kezdődött, mert a román kormány a munkás-szakszervezetekre akart nyomást gyakorolni, hogy aztán egészen megfojtsa őket. Erre aztán a munkás szervezetek még jobban összefogtak a románok ellen. Akik a magyarság ellen nyilatkoztak, nem is lehetnek a szervezetnek tagjai.

Tizenötödikén kezdtek meg a lebélyezett koronának leire való átváltását. Nagy nyugtalanságot keltett, hogy a koronának leire átszámított ellenértékét csak a jövő hónap közepéig közzéadják a közönséggel.

Magyar vizit Belgrádban.

Bécs, szept. 16. A N. Fr. Presse jelenti: A szerb skuptina elnökségének kijelentése szerint a magyar nemzetgyűlés elnökétől azt az értesítést kapta, hogy tizenhárom nemzetgyűlési képviselővel együtt látogatást ohajt tenni Belgrádban. Jugoszláv köröket meglepte a magyar közlekedési kísérlet és vegyes érzelmekkel fogadták azt.

Rakovszky állítólag azt a választ kapta, hogy a látogatást szívesen veszik, de annak idejét szerb részről állapítják meg. A magyarok a délvideki, a bácskai nyílt kérdés megoldásáról akarnak tárgyalni.

Nemzeti kincseink visszakövetelése.

Felirat a kormányelnökhöz Debrecen város törvényhatósági bizottsága a következő felirattal intézte mai közgyűléséből a miniszterelnökhöz:

Milliórdokra számítjuk azt a roppant veszteséget, amely nemzetünket, hazánkat a közelmúltban gyászosan sújtotta. A milliórdok anyai kért azonban a munka, szorgalom és takarékoság, ha nem is egyik napról a másikra, de mégis visszahozzák, kipótolják. Az erkölcsi veszteséget azonban nem pótolja sem szorgalom, sem takarékoság. Az erkölcsi veszteség megbénítja az erőket, leveti az önbizalmat, megsemmisíti az ellenállási képességet, az élőhatalmokat, tesz hasonlóvá.

Magyar nemzetünknek voltak, vannak kincsei a múltból, melyekre ha gondolkunk, pirulás lepi el aranyát, azért hogy azok nem a miénk. Ninoseknek birtokunkban, nem képezik nemzeti erőnket, nagy múltunk dicőstét. És ilyen kincseink, történelmi múltunk számos ereklyéje fekszik pánc névbe ma meg idegen helyen. Eszköz elvétel nélkül jogunk van. Ezeket vissza kell szerelnünk, mert a miénk, mert a magyar nemzet kincsei. Ha nem tesszük most, mikor alkalomunk van rá, mikor azokat a kincseket a velünk három százados szorultságban, de olyan sokszor ellenérő viszonyba jutott Auszria akarta magának nyilvánítani és mint ilyen értékesíteni, olyan erkölcsi szűgyen, erkölcsi veszteség, amelyet nem kárpótolhat semmi sem. Ezek alatt a kincsek alatt értjük azokat a történelmi tárgyakat, melyeket annak idején a oszási hatalom fölénk elvett, Bécsbe vit a oszási ki estába, köztük dícső emlékeztető fejedelemnek, Bocskai István-nak a török szultán által 1605-ben aján-dékot. arany díadéimák történelmünkben Bocskai koronája néven ismert emlékeinket. Kívánjuk, ezt követelnünk kell, hogy v. gre mel ő helyére, Magyarországi nemzeti múzeumába visszahelyeztesék, hogy szemünkkel lássuk, lelkiünkkel lelkesülhessünk szabadságharcaink első dícső és győzedelmes hadvezérének emlékeztetőn.

Kérjük azért nagyméltóságú miniszterelnök urat és személyében az ősz-miniszterúrmat, legyenek lépést, követ-senek el minden lehető arra, hogy történelmi kincseink, köztük a megjelölt fejedelemi korona hosszán, a jogos tulajdonosokhoz visszajussanak a legmél-tőbb helyükön, a magyar nemzeti múzeumában hirdassák a nemzetnek múltja dícsőségét, élezzék jövője édes reményességét.

Dr. Vass Károly, Hubert Ottó, főispánok.

Hasonló tartalmú feliratot küldött a közgyűléshez is. Pártolás végett megküldötte a feliratot a társörvényhatóságoknak is.

Szerencsétlenül járt gazda.

A vadászfegyver áldozata. Csaknem végzetes szerencsétlenség érte tegnap Szabó Márton 28 éves hajduböszörményi gazdálkodót, aki szekerevel igyekezett Debrecenbe.

Szabó Márton szenvedélyes vadász ember. Állandóan magával hordja a fegyverét s ha csak kis ideje van, kinn jár a mezőn vadászni. Egy ismerős mesélte neki a minap, hogy a debreceni országot mentén rendkívül sok a nyul. — Szabónak dolga volt a városban s ezért jött ide. A hasznost a kellemessel összekapta kötni s arra számított, hogy beutazásakor meg áll nyulakra lövöldözni.

A vadászfegyverét megtöltve foglalt helyet a szekeren. A város alatt a lovai valamitől meg-bokrosodtak s elragadtak. Ekkor történt, hogy a Szabó rák-lán lévő puská elsült. A golyó oly szerencsétlenül érte Szabó balkegy kezét, hogy teljesen szétrom-bolt.

A szerencsétlenül járt gazda nagy fájdalomtól hátra bukott a szekeren s a vágató lovak már a város külső utcáin állottak meg s feltűnt, hogy a szekeren senki sincsen. Mikor a kíváncsiak megnézték a szekeret, benne találták nagy vértó-osásban Szabót, akit aztán a mentők beszállítottak súlyos se-bével a kórházba.

A rendőrség a szerencsétlenségéről értesítette Szabó hozzá-tartozóit.

Mialatt a család szórakozik.

Betörők jártak a lakásban.

Vakmerő betörés történt tegnap a Szent Anna-utcán. A 68. számú házban lakt. Király István debreceni kereskedő az utcai lakásban. A forgalmas utcán az esti órákban is sokan járnak, azonban még s ablaktörést, hogy a nyitva hagyott ablakon egy gyorskezü betörő bemászott.

A tettes, ugylátszik, alaposan kikémlelte a helyzetet, tudta, hogy Király István családja a harmadik s. obában tartózkodik. Eppen vacsora után voltak már, amidőn a betörő az utcai szobában tartózkodott s kényelmesen végezte el a lopást. Felfeszítette a ruhákat és minden értékes holmit ami elmozdítható volt. Még az ágyról a takarókat is le-huzta és elvitte.

Mikor Király István lefekvésre készülődt, akkor vette észre, hogy mi történt. A teljesen felforgatott és kifosztott szobában alig maradt valami. A kárt 30 ezer korona körüli összegre becsülik.

Nyomban jelentést tett Király a rendőrség-n, amely a vakmerő tolvajt szíves lörben nyomozza. Azt hiszik, hogy itt szervezett bandáról van szó, mert az utóbbi napokban a város számos utcáján törtétek hasonló körülmények között betörések.

Vizvezetékét szakszerűen kicserélt és javít, Matnéi János szerelő mester, Darabos-u. 54. Fűrdőberendezés raktáron.

Ujdonságok.

ELEGYZÉS. Turiki, Komjáthnai, Turapatáki Thuránszky Ernő, Budapest, ajjegyezte özv. Keresztési Antalné leányát Bóskét. Debrecen, 1920. szept. 8.

Vass József közlekedési miniszter Debrecenben. Vass József dr. közlekedési miniszter csütörtök délután sinatóval Debrecenbe érkezett. A pályaudvaron hivatalos fogadás nem volt. A miniszter holnap tárgyalást folytat a gabonabeszolgáltatás módjával ügyében s azután folytatja útját Szabolcsmegyébe.

A kereskedelmi és iparkamara ezúton hozza érdekeltége tudomására, hogy a Máv. teherkiszárló raktárában 1. hó 23-án délelőtt 9 órakor a ki nem váltott és fölös árú elárvereztetnek. Az elárverezés alá kerülő árú jegyzéke a kamaránál megtekinthető.

Dr. Kocsár Gáborné meghalt. Dr. Kocsár Gáborné, a debreceni ügyvédi kar tagját mélyszégyen érte. Hűségos hiteltartása hosszas betegség után tegnap meghalt. A szomorú esetről családja a következő gyászjelentést adta ki: Legmélyebb fájdalommal lesújtva, de Isten bőcs rendelkezésén megnyugodva, szomorúsággal tudatjuk felejthetetlen jó feleségem, szeretett (és anyám, anyósom, nagyanyámnak, jó rokonunk: Dr. Kocsár Gáborné szül. Dr. Rócsy Juliánna áldásos életének 66-ik, boldog házasságának 38-ik évében, hosszas betegség után folyó hó 16-án reggeli 9 órakor történt csendes elhunytát. Idvezült halottunk földi részelt folyó szept. hó 18-án, szombaton délután 3 órakor fogjuk Szent-Anna-utca 8. számú házukból, a református egyház szertartása szerint tartandó ima után a Kossuth-utcai temetőben végső nyugalomra helyezni. Áldás és béke porairól Bánatos Ferje dr. Kocsár Gábor. Egvet en leánya Ilona férjével Vályi Nagy Frigyessele. Unokái Vályi Nagy Tibor és Endre. Közel és távoli rokonaink nevében is! Koszorúk mellőzést kérjük! A temetést Dankó temetk. Váll. Kossuth-utca 6., rendezzi.

A keresztény nemzeti liga szept. 21-en este 8 órakor tartandó hangversenyére a jegyek péntek d. e. 10 óratól kezdve Csáthy Ferenc könyvkereskedésben kaphatók. Helyárak: földszinti és emeleti páholy 120 K, szőllye az első sorban 30 K, a többi sorokban 25 K, támaszék 20 K, I. rendű zártszék 15 K, II. rendű zártszék 10 K, I. rendű erkély 10 K, II. rendű erkély 8 korona.

A bolshivki paradízsom. A francia szociális ak példajára a német kisebbségi szociálistápart is bizottságot küldött Szovjetországra, az ottani viszonyok tanulmányozására. Mindkét küldetés megállapította — mint a párisi Journalban olvassuk — hogy a kommunista Oroszországban az élet örökös borzalom. Nincs ott többé sem szabadság, sem jog, csupán kötelességek vannak. A legnagyobb terrorral kényeztetnek mindenkit a vörös hadseregbe, melyről pedig állandóan azt hirdetik, hogy önkéntesekből áll.

Mibe kerül egy patika? Az utóbbi napokban Budapestén két patika cserélt gazdát. Egy külvárosi gyógyszerárért a Hungaria-körúton kilencszázötven ezer koronát, egy beivárosiért pedig a Veress Pálné-utcában egy millió hatszáz ezer koronát fizetett az új tulajdonos.

Megfojtotta a hinta kötél Árva Gábor hajduszoboszlói rendőrvélt fia, a 10 éves Szkupin Lajos a család távollétében a hintakötéllel játszadozott, melyet az állá alá tett. A kötél véletlenül a nyakára tekeredett s a fiu a saját súlya alatt megfult.

Elhunyt gazdálkodó. Milyen szomorodott szívvel, Isten akaratán megnyugodva tudatjuk kedves jó férjem, szerettedes jó apám, apósom, nagyapámnak, sógorunk, nászom és jó rokonunk, polgár Kollát Lajos gazdálkodó áldásos életének 74. harmadik boldog házasságának 27. évében 6 hcti súlyos szexvedés után, folyó hó 15-én d. e. 6 órakor bekövetkezett elhunytát. Idvezült halottunk földi részelt folyó szeptember hó 17-én pénteken d. u. 3 ór kor fogjuk Kigyó-utca 26. számú házukból, a Nagytemplomban tartandó ima után a Péterfia-utcai temetőben végső nyugalomra helyezni. Áldás és béke porairól Bánatos özvegye özv. Kollát Lajosné Kocsis Erzsébet. Egvet en leánya Eszter férjével po g. Buray Ferencsel. Unokái Buray Imre, Eszter, István, Józsa, Bandi, Böske, Feri és Lajos. Nisza polg. Burai János. Sógornői és sógorai özv. Sarkadi Józsefné gyermekével, polg. Burai István gyermekével, polg. Pálfi István és neje, özv. Kozma Ferencné gyermekével. Közel és távoli rokonok nevében is. A temetést Dankó tem. váll. Kossuth-utca 6 szám., rendezzi.

Tamadás a víztoronynál. Halász György 16 éves tanuló tegnap a nagyerdőre ment labdarúgó mérkőzésre. Magával vitte 500 koronát érő fociból lapdját. A víztorony környékén egy ismeretlen munkáskülső sühanc megtámadta az egyedül ballagó diákt és elvette tőle a lapdját. A rendőrség a vakmerő tamadót keresi.

Fonográf autómobil. Londonban a nagyobbtestűsú kintrómasok autómobilra szerelt fonográfjal járják be az utcákat. Mikor a kocsi halad, a fonográf is működik, zenél, énekel, gravel, ha az autó megáll, elhallgat a masina is. — Mondják, hogy az „autós koldusok” tömördek pénzt gyűjtenek össze.

Meglopott ügyvéd. Buzi Ferenc dr. debreceni ügyvéd tegnap meglopották. Sas-utca 4. szám alatti lakására a távolléte alatt ismeretlen tettes behatolt és 10.000 korona értékű fegyvereműt vitte magával. Károsult panaszára a rendőrség folytatja az eljárást.

Bablóbandák gyilkolták meg a kis oltalmi lelkesét. Poor Mihály ref. lelkeszt. Kistófaluna, mely szerb megszállás alatt áll, meggyilkolták. A gyilkosság részleteiről most a lelkeszt sőgoraitól érkezett levél azt a felvilágosítást adja, hogy Poort egy negyven főtől álló rabbanda, amely Si löst és környékét áll ndó rettegésben tartja, gyilkolta meg. A rablók Poor házifalait a kákák erebolni, amikor a lelkeszt a zajra kiment, a lelkeszt a zajra kiment, egyetlen lövéssel meggyilkolták. Felesége a lövés zajára kirohant és a gyilkosok órá is leadtak egy pár lövést, de az asszonyt nem találják el. A gyilkosság után a lakásban található értékes holmikát is elvitték.

Egy vasuti mérnök internálási ügye. A kommunista utalom alatt szerepe volt Génes Imre államvasuti mérnöknek is, akit a rendőrség őrizetben tartott. Ügyében tegnap döntött a debreceni ker. főkapitányság s tekintettel arra, hogy a vizsgálat alatt olyan adatok nem merültek fel ellene, amelyek az internálást szükségessé tennék, szabadlábra helyezte, azonban a várost nem hagyhatja el s tartozik naponta jelentkezni a rendőrségen.

Tankönyvek, rajz- és írószerek, füzetek legjobb bevásárlási forrása Antally könyvesboltja, Szent-anna u. 13.

Rejtvény pályázat hirtet és rejtvegy szexzaciósan érdekes színházi intimítást kördöl a ma megjelenő Debreceni Hét Színházi ujság.

Megégett egy volt főispán kisleánya. Sza adkrdl jelentik, hogy Matievics István volt főispán nyolcszázötös kisleánya, Batica, gyorsforraló mellett ment el. A gyorsforraló lángja bek pott a kisleány ruhájába és még jó szerencse, hogy b r súlyos égési sebek árán is, de meg tudták menteni a kisleányt, akinek állapota már javult.

Uj városi ügyész. Hubert Oltó főispán a szerdai közgyűlés végén kijelentette, hogy dr. Nagy István ügyvédet, a debreceni ügyvédi karnak ezt a kiváló tagját, az ügyvédi kamara ügyészét, városi tb. ügyésszé nevezte ki.

Két osaládi dráma Kecskeméten. Kecskemétről két család d d m h r t kaptuk Kuczka István dologkerülő csavargó, aki eddig különváltan élt feleségét l, e ment felesége lakására, ahol megtámadta az asszonyt, földre taperte és lábánál fogva ketté akarta szakítani. A rendőrnek, aki az asszony segítségére jött, nekiltámadt, azonban lefogták és b szállították az ügyészség fogházába. — A másik osaládi dráma egy revolveres m rénylet, a melyet Haridi Mihály, szar ási lakos ellen követett el a felesége. Elszaka, amikor Haridi aludt, a felesége belelöt a szájába. A golyó csodálatos módon fennakadt a szájpadán, ané küli, hogy valami különös bb kért volna benne. A merénylő asszony tettét bevallotta, mire letartóztattá.

Olcsóbb lesz a tégla, szén és trágya szállítása a budapesti kereskedelmi és iparkamara határozata értelmében, mely szerint a szakcsoport sürgős felterjesztést intéz a kormányhoz a fenti anyagok díjtételének sürgős leszállítása iránt.

A zeneiskolai tandíj. A közgyűlés a városi zeneiskola tandíját felemelte 600 koronára.

Társuna tökével üzlethez vagy vállala hoz szakképzett könyvelő, ki tudását a vá atát has nosan érvényesítené. Esztereg csak könyvelés, levelezésre is ajánkozik. Cim a kiadóban.

Legszébb őszi és téli divat- lapok nagyválasztékban Antallynál, Szentanna és Varga utca sarok.

Legrosszabb nyakkendőit újja- alakítják „Kolosné nyakkendő temében”, Rakóci-utca 23.

Figyelem. Fancsovits Győrek tánciskolája október 1-én megkezd dik, beiratkozás folytatásiag az iskolák 15-ike utáni kezdődése miatt. Ballette állandóan.

Weissmann Jakab okl. mérnök, jogosított földmérő magánmérnöki irodája Piac utca 64. szám alatt van.

Vegyén „Lucifer” takarékgyer- tyát, kapható a Hangya üzletében (Rózsa u. 2).

Egy télen át sok pénzt takarít- hat meg, ha a „LUCIFER” takarékg benzingy tyával világít. Kizárólag a „Hangya” üzletében kapható. (Rózsa-utca 2)

Uj tanfolyamok. Expósiós motorok kezelése és a gyenge áramu tanfolyamok a jövő hct folyamán megkezdődnek a fémipar iskolában. Beiratkozás lehet 16, 17 és 18 án délután 6—7 a fémipar iskolában I. emelet. Igazgató.

Bűnös csókok rabja. Erdéyi Gyula uj részvegye megjelent és mindenit kapható.

Iskolai könyvek, az összes helybeli tanintézetek részére, papír és írószerek, valamint zeneművek a legolcsóbban Csáthy magy. kr tudományegyetemi könyvkereskedésben kaphatók, Piac-utca 8. Telefon 296.

Legolcsóbban világíthat a Kiz rólógos kapható a „LUCIFER” HANGYA takarékg benzingy tyával. 48 órai égési idő után a Rózsa-utca készülek — viszonyítva a s earyn vagy más tyertya árához — me keresi az árát. — Szag, füst és robbanás mentes.

Sport.

Meghívó. A DTSC f. hó 25-én reggelig tartó villanyvilágításá megszabásu jótékonycélu tácmulatságot rendez az Arany Bika dísztermében. Kezdeté pont 8 órakor. Belépődíj a vigalmi adóval együtt 20 K. Ezuton hívja fel a tánckedvelő ifjuságot tisztelttel a rendezőség.

Tájékozásul.

Mindazokat, akik a Debreceni Ujság részére közlemények szentak, felkérjük, hogy kéz irataikat mindenkor legkésőbb délután két óráig sz veskedjenek a szerkesztőségbe beküldeni, mert csupán azon közlemények jöhetnek a legközelebbi számban, amelyeket délután két óráig megkapott a szerkesztőségt.

Knotty Kovácsné
Kossuth-utca 45.
szabászati és varró iskolájában
a beiratkozás delelőtt
9—12-ig, délután 3-tól
6-ig eszközöltenek.

Eladó Domb-u. 17. és
Magos-utca 18
szám alatt egy telket képző ház. Felvilágosítást nyújt
dr. Nagy István ügyvéd
Szent-Anna-utca 8. sz

Debreceni „Hangya”
legmagasabb árban vásárol
akác
fasorokat és facsoportokat.
Ajánlatokat
„Hangya” fogy. érték.
szöv. címen
Debrecen, Király utca 2 szám
alá kérünk,

H Fával égetett mész
kilogrammos tételben is
jóval a napi áron alól kapható a
HANGYA tűzifaosztályában
Debrecen, Károly Ferenc Józse-ut 3—b.

Scheidemann nyilatkozata.

Cassel, szept. 16. A szociálista párt funkcionáriusai népes értekezletet tartottak, amelyen Scheidemann kijelentette, hogy ha Oroszország legyőzné Lengyelországot, az Lengyelországnak szívéig való átalakulását jelentené. Fel kell világosítani az ententeot, hogy Németország csak úgy tud védekezni a bolsevizmus ellen, hogyna élni és dolgozni hagyják és pénzügyileg nem nyomorítják meg egészen. Ugyis kimondhatatlan nyomorúság alá néz Németország a jövő felé.

Wrangel vezérkari főnöke a bolsevikiek elleni háborúról.

Varsó, szept. 16. A „Daily Express” tudósítója meginterjúvolta Makhroff generális, Wrangel vezérkari főnökét, aki Varsóba érkezett.

— Mi a célja ideérkezésének? — kérdezte a tudósító.

— Az orosz hadsereg főparancsnokságát képviselem. Minthogy Wrangel tábornok szoros együttműködését kívánja az összes csapatoknak, amelyek küzdenek a bolsevikok ellen Dél-Oroszországban, s minthogy a lengyelek is a szovjetek ellen viselnek háborút, azzal az intencióval jöttem Varsóba, hogy barátságos viszonyt létesítsék Wrangel tábornok és a lengyel kormány között.

— Igaz, hogy Wrangel tábornoknak az a szándéka, hogy javaslatot tesz a lengyel kormánynak a vörös hadsereg elleni közös offenzívára?

— Amikor Krimből eljöttem, annak egy hónapja — felelt Makhroff tábornok — nem kaptam semmi instrukciót a felvetett kérdésre vonatkozóan, de nincs kétség aziránt, hogy Wrangel generálisnak megvan a terve erre nézve, mert a lengyel és az orosz csapatok között való együttműködés nagyon kívánatos.

— Arra a kérdésre, szándékozik-e javaslatot tenni a lengyel kormányk a kooperációra vonatkozó tárgyalásból kifolyólag a rigai tárgyalás elhárítására, a tábornok ezt felelte:

— Jelenleg tárgyalok erről a kérdéstről a lengyel kormánnyal, tehát lehetetlen határozott választ adnom e kérdésre még néhány napig.

— Minthogy a jelek szerint Lengyelország haladéktalanul bekötött, hogyan gondolja tábornok ur a lengyelekkel való katonai együttműködést?

— Nem hiszem, hogy a körülmények valaha is megengedik Lengyelországnak a szovjettel való békételt — folytatta a tábornok. A szovjettel nem lehet szerződést kötni. Képviselőik ezuttal is kijelentették, hogy a szerződést ők nem tekinthetik csak papír-rozsnak. Azerbajdzsán és Georgia szerződést kötöttek a szovjettel. Megtartották-e a szerződésbeli ígéretüket e két országgal szemben? A bolsevikiek bekegyesítései csak egy célja van: időt nyerni arra, hogy szétessék csapatuk új erőre kaphassanak. R. mélem, hogy a lengyelek szemé is nem sokára rányílik erre a valóságra. Wrangel tábornok segítségére akar lenni mindazoknak, akik a szovjet ellen harcolnak. Kész tehát közvetlen együttműködésre a Peljura tábornok elnöksége alatt álló ukrán kormánnyal is. Makhro, az ukrán parasztek vezére szövetséget kötött Wrangellel.

Elfogott ellenforradalmárok

Varsó, szept. 16. Egy moszkvai rádió-telegramm jelenti, hogy Odesszában elfogták egy ellenforradalmi szervezet tagjait. Ronikier Kasimir lengyel gróf s egy örményen kívül egy francia polgár is van az elfogottak közt. Laland Arnold, a kiről azt állítják, hogy Franciaországnak kemkedett Szovjet-Oroszországban és Romániában.

Színház.

A Falu rossza. Tóth Edének ez a gyönyörű műszámműve, elsőrendű szereposztással és teljes egészében kerül ma pénteken este a Csokonai színházban. Petrik József főrendező ugyanis fölvette a Cserebogár Jókával való rendkívüli kedves jelenetet is amelyet pedig rendszerint kiszoktak hagyni. E rendkívüli sikeresnek ígérkező előadás iránt nagy az érdeklődés.

A bérletek kiváltása már javában folyik a Csokonai színház előcsarnokában. Az igazgatóság mély tisztelettel kéri a bérlelőkörönséget, hogy törzsbérleteiket mielőbb váltásuk ki nehogy összeállításukba kerüljenek a tavalyi bérlelőkkel, kiknek helyei természetesen szintén fenntartatnak. A bérletes előadások rövidesen megkezdődnek.

Ma pénteken délelőtt megjelenik már a Színházi Figaró új száma. Bányhídy József gyönyörű képével s szenzációs tartalommal.

Move. közlemények.

Dr. Lödenberger János püspöki helynök, prépost-kanonok ur, a MOVE rendes tagja, 1000 K lefizetésével az alapító tagok sorába lépett. A MOVE elnöksége ez uton is köszönetét fejezi ki a szép és követendő tettért.

A csipkeverő tanfolyamra jelentkezéseket még f. hó 25-ig elfogadjunk.

A titkár.

Gazdaság.

A földbirtokrendezés javaslatát a nemzetgyűlés bizottságai a jövő héten kezdik tárgyalni s előreláthatóan két hét múlva a nemzetgyűlés elé kerülhet a javaslat. A tárgyalás hosszúra fog venni még akkor is, ha tiszorás üléseket tartanak.

A csehek nem szállítanak a lengyeleknek szénét. A cseh-szlovák kormány me szüntette a Lengyelországnak szerződés szerinti járó szénzállítást, mert állítom Lengyelország a szén árának a legnagyobb részével hítrálékban van.

Sok gyümölcsössessé lesz az idő. A középponti szeszölődék legtöbbje jelentékeny nyersanyag leletet fog rendelkezni. — Rendszerváltozás lezuholt vagy egyébként el nem adható gyümölcs került a kádakba, mely most kifőzésre vár. Ennek következtében egyes középponti szeszölőde valamennyi cementvermő már megtelei úgy, hogy néhol hozzá is láttak a főszehez, hogy a még mindig érkező nyersanyagot el tudják helyezni.

Emelkednek a pálinkák. A pálinkázlet néhány heti stagnálás után ismét lendületet vett. Az árak emelkednek. Szilva-, barack- és cseresznye-pálinkának 11 literenként 160—170 korona. borseprő és régi törökpálinka 180—185 korona, magasfokú borpálinka-párlatát 210 koronát fizetnek.

Nagy élénkesség a borpiacon. Az utolsó héten a borpiacon nagy élénkesség tapasztalható a szűrtől kitűzések kedvezőtlenebbre fordulása miatt, az óborok iránti kereslet jelentékeny mértékben megélénkült, úgy hogy az óborokban emelkedés következett be minden oldalról megnyilvánuló kereslet következtében. Az újborok iránt is nagy a kereslet, amelylyel szemben azonban a termelők megártó kódó álláspontot foglaltak el. Ha az időjárás ezt hátrányosan befolyásolni nem fogja, a szűrtől üzlet is ilyen élénknek mutatkozik, amihhez hozzájárul az a körülmény is, hogy hordóval a legtöbb vidék el van látva.

Elsőrangú tölgyfából 1918-ban készült új hordók

Jóval a maximális áron alul darabonként is kaphatók a Debreczeni „Hangya” ker. fogasztási és értékesítő szövetkezeti DEBRECEN, KIRÁLY-UTCA 2. SZÁM.

Levelezés

Melyik
bájos leánya költő ismertérséget szimpatikus, barna férfiaval házasság céljából. Leveléket a kiadó hivatalba írjon „Tengerész” jellegre. 642

Ajánlat.

Vasárolok
aás mentes jó anya szőnt bármily mennyiségben ügynökök díjaztatnak Alsó, Károly Ferencz József-u. 52. 653

Jóforgalmu
csemege üzlet kiadó, cím a kiadóba 654

Intelligens
menekült hadi özvegy házevezetőnek ajánlkozik helyben, ajánlatot a kiadóban kerek „Özvegy” címre. 611

Harisnyafeljelés
3 párból 2 párt és trikóból harisnyát gyorsan, lustányosan készítek, Kossuth-u. 58. 647

500
koronát fizetek annak, ki nekem egy külön bejáratú üres szobáját átengedi, ajánlatot „500” jellegre a kiadóba kerek. 676

Átadó
jómepeteli bádogos műhely. Eladó Boldogfalva-utca 6. sz. ház óriási telekkel. Bordán, Hunyadi-u. 8. sz. 657

Velour
filc és bársony kalapok ujjalalkított 5 nap alatt készül Kohn Helén műhelyben, Piac-utca 79. 630

Gazdaszornynak
elmenne intelligens jómegjelenésű asszony elsőrendű gyakorlati, Bereke-u. 8. 657

Kereslet.

Ügyes
Wifutó lányt felvesz a Fehértől temetkezés intézet. Degenfeld-ter. 634

Firtal
boltiszolga és egy jó házból való tanuló felvétetik Fekete Jakab kalapárulházában. 635

Kohn
Helén kalapszalonnában kézilány felvétetik. Piac-utca 79. 631

Munkásleányok
kifutó hűt emelkedő fizetéssel felvétetik szelényi vegyes gyárban, Péterfia-utca 46 szám. 659

Gyakorlott
cipész segédek felvétetik Péterfia-utca 26. — O. Áh Albert. 644

Kapus
és konyhalányok a siketnemák intézetben felvétetik. 661

Egy
rendszeres takarítónő keresek Szent-Anna-u. 31. sz. keresztépilet az emeleten. 656

Egy
lőhoz-sörös kocsis kefeletik, esetleg házmesteri állással egybepölvé. Széchenyi-utca 22. 670

Két
jó munkás eszmadia segéd és egy cipész segéd állandó munkás felvétetik. Klayó-utca 23. 668

Breitségitett
gyakorlott és egy kevés gyakorlati bíró írodal alkalmazott felvétetik. — Széchenyi-utca 22. 671

Tuskófa
bevagondozására munkások felvétetik jó keresettel, állandó hosszabb munkára. „Hangya” írtal, Margit fűrdő mellett. 580

Mindenes
bejárónó azonnali betépepra felvétetik. Egyháztér 8 szám. 632

Keresek
butorozott szobát a Piac- vagy Péterfia-utcán vagy annak közelében. Cím a kiadóban. 642

Bejárónó
felvétetik. Jelentkezők konyvével Péterfia-utca 6. az udvarban hátul. 664

Ragasztó
férfi vagy nő, tanuló leány felvétetik. Csapó-utca 21. Vértesi. 646

Csapó-utcai
Besenyői trafikban felelet em ezüst foganytus szeptálcím. — Becsületés megtaláló adja le jutalom ellenében Csapó-utca 76. üzletbe. 653

Vidéki
urleány, ki államezámjelteit haligatott írodal alkalmazást keres, cím a kiadóhivatalban. 564

Musot
veszek, hordó kötészők értékesíteni lehet dűltán Poroszlaj-ut 10. telefon 273 sz. 261

Hizlakok
felibe ssertés 1—3 darabig Könyveskert, Bezerédi-utca 9. 590

Munkások
tuskófa kitermelésre jó keresetre felvétetik. Ertekezés mindennap. Hadházi-utca 5. 336

Elsőrendű
cipész segédek legmagasabb fizetésre felvétetik Dregán, Király-u. 5. 624

Úri
szücs munkához varróleányok felvétetek. Vég Gyu a, Ferenc József-ut 4 sz. 593

Hadmentes
24 éves nőlen fiatal ember, gazdaság, kertészet és méhészetben 4 éves gyakorlati bír, állást keres. Ugyanott okleveles tanító magán tanulókat vállal. Cím a kiadóba. 639

Eladós.
Biciklit
eladó. Cs. Hag-utca 41. 2. ajtó. 642

Eladó
új hajókocsi, amerikai ér szandoufer, fűderes taliga, könnyű ártáskocsi. Erzsébet-utca 28. 606

Eladó
női kosztüm és 12—14 éves fú óltöny. Szent Anna 80. (keresztépilet). 658

Eladó
2 szép ág, egy éjjeli szekrény. Onassay-utca 11. 666

Eladó házak
Bosai-telep, Bosai-utca 10. szám májusra, Árpádtéren azonnali beköltözéssel. Bővebbet Forcsin Ambrus általános ügynősegtl írodája. Csapó 41. szám. 688

Valódi
csoboly garnitúra, tizenegy nőből eladó. Nagy, s. sz. Szent Anna, 653

Hadházi
utca 3 hold majoreági föld eladó. Ertekezésben Péterfia 34. 656

Új
divatos fekete kosztüm, új fekete bársony kalap és egyéb női ruhák, műtök eladó. Hefsz-u. 37. jobban, dejtán. 660

Mészáros
és hentes íslet bevédeése eladó. Cím a kiadóban. 661

Eladó
Lucerna eladó Köntöker III. járás. Szabolcs-utca 14. átültán 4-től. 655

Eladó szék
Hosszupályi Kossuthkert 6 hold, nagy épület fel szereléssel. Ugyanott írom must eladó. Ertekezésben Balogh, Honvéd 9-a. 688

Eladó
láng, Kereske-telep, Szávay Gyula-utca 41. beköltözhető Tikos-telep. 659

Eladó
jutányos áron egy gumókerékű nébbelezett vágn gyermek-körpörkös. Kereske-telep, Szávay Gyula 1. 643

Eladó
Jókai-utca 22. számú ház nagy udvarral. Ugyanott női és leány kalapok gyorsan alakítok, díszítetek. 586

Tíz
mássa kézzel szedett faj alma eladó. Gróf Vecsey-utca 27. 650

Két
nagy karikahajós szabó gép eladó. Ugyanott 2 vagy három sertes hirlalára helyett adok. Cím Kuruc-utca 9. sz. 648

Öntudatos
fűrdőkád, politurós felnyitós mosdó, néi szalonna való szekrény, kártya asztal eladó. Cím Darabos-utca 1. em let vagy az íslet. 646

Eladó
2 drb. tizedes mérleg műrvény kasszával. Cím a kiadóban. 653

Eladó
gobelin képek, kis dísz garnitúra és egy nagy valódi szalmira szőnyeg. Megtekinthető Szt. Anna-utca 66. szám alatt. 640